

Mary

VAN ANNE EEKHOUT VERSCHENEN

Dogma (2014)

Op een nacht (2016)

Nicolas en de verdwijning van de wereld (2019)

ANNE EEKHOUT

Mary

ROMAN

2021

DE BEZIGE BIJ

AMSTERDAM

Dit boek kwam tot stand door bemiddeling van Sebes & Bisseling
Literary Agency te Amsterdam. De auteur ontving voor het schrijven
ervan een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Copyright © 2021 Anne Eekhout

Omslagontwerp Moker Ontwerp

Foto auteur Keke Keukelaar

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey

Druk Wilco, Amersfoort

Bindwerk Abbringh, Groningen

ISBN 978 94 031 5331 5

NUR 301

debezigebij.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen.
Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voor Bertram Koeleman, een groot verhalenverteller,
mijn grote liefde.

*Telling the best possible story
matters more than the truth.* – Mary Shelley

Everything you can imagine is real. – Pablo Picasso

Sprookje

Voor mijn moeder en dochttertje

Zij luisteren beiden naar haar oud verhaal,
wondere dingen komen aangevlogen,
zichtbaar in hun verwijde ogen,
als bloemen, drijvend in een schaal.

Er is een zachte spanning in hun wezen,
zij zijn verloren en verzonken in elkaar,
– het witte en het blonde haar –
geloof het maar, geloof het maar,
alles wat zij vertelt is waar
en nooit zal je iets mooiers lezen.

M. Vasalis

– Personages –

GENÈVE

Mary Shelley – geboren *Wollstonecraft Godwin* (1797)

Dochter van filosofe en schrijfster Mary Wollstonecraft en filosoof en schrijver William Godwin, geliefde van Percy Shelley, moeder van William.

Percy Shelley (1792)

Mary's geliefde, dichter. Hoewel niet officieel getrouwd op dit moment, stellen ze zich voor als echtgenoten.

William Shelley (1816)

Willmouse. Mary's en Percy's babyzoon.

Claire Clairmont (1798)

Mary's stiefzus, dochter van Mary Jane, de tweede vrouw van Mary's vader.

Lord Byron/Albe (1788)

Beroemd en berucht schrijver en dichter. Kennis en incidenteel bedpartner van Claire.

John Polidori (1795)

Arts en schrijver. Vriend van Albe.

SCHOTLAND

Isabella Baxter (1795)

Dochter van William Baxter, zus van Margaret, Robert en Johnny.

David Booth (1776)

Echtgenoot van Margaret. Bestiert een bierbrouwerij.

Margaret Booth (1789)

Echtgenote van David, zus van Isabella.

Johnny Baxter (1805)

Jongste broer van Isabella.

Robert Baxter (1796)

Oudste broer van Isabella.

William Baxter (1766/1771)

Vader van Isabella, Margaret, Robert en Johnny.

Mei 1816
Cologne, Genève

- Heksenuur -

Dit is het uur. Iedere nacht sterft ze, haar dochter. Ze ontdekt het pas in de ochtend, hoewel ze haar 's nachts heeft zien liggen, zo rustig, hoofd vol van slaap. Maar ze weet dat het in dit uur gebeurd moet zijn, het heksenuur, want ze wordt altijd wakker. Meestal is het kort; slaat ze het afgegleden laken om zich heen, duwt haar neus tegen Percy's warme rug; hij slaapzucht, zij slaapt in. Maar soms, soms trekt het haar het bed uit. Ze weet niet precies wat. Ze wil niet en ze is moe, ze wil door met slapen, door met deze nacht, voorbij dit uur, maar ze weet het al, ze moet het voelen. Iedere minuut van dit uur moet branden tegen haar huid. Want dit is wat ze de wereld in bracht. En dit is wat zo vlug verdween.

De veranda houdt haar droog, haar overjas houdt haar warm, maar even verderop is de wereld zichzelf aan het vernietigen. Ze zijn er nu twee weken, in Genève, en al sinds ze hier zijn voeren storm en onweer vrijwel iedere dag een uitzinnig ritueel uit. Mary houdt ervan als het weerlicht aanhoudt, zich uitstrekt als een kat en zo een aantal seconden lang de hemel verlicht, hem lichtpaars kleurt, alsof het een doek is, een tentdak boven de aarde, de dingen eronder onecht maakt, tot een verhaal maakt en ze tegelijk meer betekenis geeft; haar blote voeten op de veranda, het onkruid tussen het gras, de wilg bij het water, de Jura, oprijzend aan

de andere kant van het meer, de boot, schommelend in een kom van licht.

De andere kant op, heuvelopwaarts, brandt er een zwak licht bij Albe en John. Dat stelt gerust. Dat zij wakker wordt iedere nacht om drie uur, maar Albe ten minste zelfs dan nog niet slaapt. Hij houdt de wacht. Ongetwijfeld met zijn blik op het papier, waar zijn veer chaotisch danst, de wereld in schrijft wat in hem al leeft.

Ze draait en wiebelt op haar tenen. In het duister kon ze haar laarsjes niet vinden. Kleine William wordt gemakkelijk wakker – hoewel de donder hem niets doet – en haar stiefzus Claire slaapt eindelijk. En in haar eigen bed ook nog. Ze lijkt wel een klein kind, en Percy neemt haar bij de hand als een vader. Nee, niet als een vader. Beslist niet als een vader.

Bliksem knalt door de lucht en zoemt na; op het wateroppervlak, tussen de boomtoppen, op haar huid. Storm is hier anders dan in Engeland. Wakkerder. Levender. Echter. Alsof ze het licht zou kunnen aanraken, vasthouden, alsof het haar vasthoudt. Het geraas, het diep gerommel heeft iets lichamelijks, alsof het zo kan toetreden tot de levenden. Toegang kan krijgen tot haar borstkas, haar hart, haar bloed. Er lijkt nooit een eind te komen aan de reeks dagen waarin het nacht schijnt, de zon zich zelden laat zien, de tuin moeras is, de natuur verstomt en soms zeggen ze het weleens tegen elkaar: misschien is dit het eind van de wereld. Het laatste oordeel. Maar dan lachen ze. Want ieder van hen weet: god bestaat alleen in dromen en kinderversjes. Mary wrijft in haar handen. Kilte bijt in haar tenen. En soms, denkt ze, als je heel, heel bang bent.

Maar terug in bed kan ze weer niet slapen. De kou heeft

zich in haar lijf genesteld en niets – geen deken, geen gedachte aan een haardvuur, geen warme rug van Percy – kan haar meer warm krijgen.

Het komt door Claire. Ze is nauwelijks jonger dan zij en soms denkt Mary dat het Claire goed zou doen als ze haar meer als haar echte zus zou zien. Maar iedere dag wordt het moeilijker Claire te accepteren, laat staan te helpen, te troosten, te vermaken. De mannen lijken het minder irritant te vinden. Albe schaart het zelfs onder vrouwengedrag, wat dat ook mag betekenen. Zij staat toch ook niet midden in een gesprek op om zich snikkend op de sofa te werpen terwijl ze zegt dat er niets, nee echt niets aan de hand is? Geen vrouwengedrag. Clairegedrag. Het streelt Percy, dat weet ze wel. Het streelt hem als Claire hem om de nek valt, hem vraagt poëzie voor te lezen tot ze in slaap valt, als ze lacht om zijn grappen met haar hoofd ver achterover, bleke huid van haar kin tot ver, ver beneden, haar borsten die vragen om blikken, om aanraking, om áándacht. Claire kan niet bestaan zonder aandacht. Ze zou waarschijnlijk sterven als ze drie dagen lang genegeerd zou worden. Dat heeft ze van haar moeder, van Mary Jane, die aandachtsziekte. Mary denkt dat haar vader geen idee had hoe hysterisch, hoe ijdel, hoe bazig Mary Jane was, tot hij met haar trouwde en zij en haar dochter Claire bij hen kwamen wonen. Al sinds Mary wist, rationeel wist, dat ze geen moeder had, was dat de belichaming van verdriet. Alle verdriet zakte in precies die vorm, werd bekeken in die spiegel. Maar vanaf het moment dat haar vader hertrouwde was dat de schaal waarop werd gewogen: deze moeder of geen moeder? En altijd kwamen haar gedachten op hetzelfde neer: geen moeder. Of tenminste, te leven met

de verhalen over haar eigen, dode moeder, met de beeltenis boven het bureau van haar vader, van de vrouw die voor zoveel mensen van belang was: zo slim en moedig, zo eigenzinnig in haar leven en overtuigingen. Ze was er niet meer, Mary had haar nooit gekend, maar ze was overal. En bovenal: ze was volmaakt. Ze zou nooit boos worden op Mary. Ze zou haar beslissingen nooit afkeuren. Mary zou zich nooit schamen voor haar moeder. En ze zou nooit bang hoeven zijn haar liefde te verliezen. Haar moeder zou altijd van haar houden zoals ze op haar sterfbed had gedaan: Mary als haar kleine poppetje in haar armen, de zuivere, complete, onbevvangen liefde zou nooit de kans krijgen te bedaren of bemorst te worden met dagelijksheid. En zo was haar moeder in Mary's hoofd. Eigenlijk de perfecte moeder. Ondanks en dankzij het feit dat ze niet meer bestond.

Een donderslag, Percy draait zich met een kreun om. Zijn knie prikt in Mary's zij. In het maanlicht dat tussen de kier van de luiken schijnt kan ze zijn gezicht ontwaren. Haar hartstochtelijk mooie elf. Ze kent geen man die met zulke fijne trekken en doorschijnende huid, als een satijnvlinder, bijna als een meisje, zo'n aantrekkingskracht op haar heeft. En zij is zijn grote liefde. Dat weet ze heus, maar makkelijk is het allemaal niet. Dat zijn levensfilosofie niet helemaal de hare is, misschien wel in theorie, maar dan toch niet in de praktijk, stelt hun liefde keer op keer op de proef. Misschien is het nog te verdragen dat hij zo nu en dan een andere vrouw liefheeft. Misschien. Maar dat het hem niets doet, hij haar zelfs aanmoedigt het bed te delen met een andere man, striemt haar ziel. Tegelijk ziet ze hem kijken

als ze met Albe praat over diens gedichten, of over haar vader. Dat zijn de momenten dat de jaloezie bij hem toeslaat, denkt ze, in zijn ogen een koele angst. De jaloezie die hij dan voelt heeft niets te maken met haar. Percy is niet bang dat ze Albe zal verkiezen boven hem. Hij is bang dat Albe háár verkiest boven hem. Dat de grote wilde poëet Lord Byron haar interessanter vindt dan Percy Shelley, die nog zoveel leren moet. Heeft hij wel genoeg talent? Zeggingskracht? Percy heeft zijn hoop gevestigd op Albe. Zou hij hem het licht kunnen wijzen? Zou Albe hem raad kunnen geven, zijn mentor, misschien zelfs zijn vriend kunnen worden? Heel soms, als Percy zo onzeker is – o, hij zegt het niet, hoor, maar ze ziet het aan hem; de flauwe hoop in zijn ogen, het kinderlijke ongeduld in zijn bewegingen –, dan vreest ze heel even dat ze niet van hem houdt.

Ze kust hem zacht op zijn wang. Hij kreunt weer. Hij draait. De knie in haar zij verdwijnt. En de sluimer komt, eindelijk, opzetten. Ze voelt hoe de armen van de slaap zich uitvouwen als vleugels, haar strak omwikkelen, beschut, niet akelig, en haar bewustzijn meenemen.

Na de reis, die hem niet erg leek te bevallen, nou ja, kinderen zijn niet gemaakt om te reizen, lijkt William zich goed thuis te voelen in maison Chapuis. De kamers zijn groot en licht, hoge ramen die uitzicht bieden op de grote tuin, het meer, de Jura erachter. En op de regen, natuurlijk. Op de steengrijze lucht. Hij is nog te jong om rond te kruipen. Anders had ze hem ongetwijfeld heel de dag na moeten zitten door alle

kamers, hem weghoudend bij de haard, bij boekenkasten, tafelpunten. Maar hij heeft net geleerd zich om te draaien, van zijn rug op zijn buik, en meer zal het voorlopig niet zijn. Haar Willmouse is vijf maanden oud en ze geniet iedere dag van hem. Toch kan ze de gedachte aan haar, haar eerste, niet loslaten. Als ze had geleeft, had ze hier rondgewaggeld. Korte, mollige beentjes, blote voetjes stap-stap van het haardkleed op de glanzende houten planken, over de drempel stap-stap, hobbelen in de gang, naar de trap, nee, dat mag niet, kom maar, terug aan de hand, goed zo. Kijk, daar is je broertje, aai hem maar.

‘Gaat het?’ Claire ploft naast Mary op de sofa. William, die net zijn ogen toedeed, opent ze weer. Claire kietelt hem onder zijn kin. ‘Je zit zo voor je uit te staren.’

Mary knikt. Claire begrijpt, zelfs na al die jaren, niet dat Mary soms van de wereld is. Maar Claire is niet hetzelfde als zij, niet in bloed, niet in temperament en niet in empathie. Alleen, af en toe, in een gedeeld lot, in een onbedaarlijke lachbui wanneer Claires moeder en Mary’s vader vol spanning het huis in orde maken voor gasten. Zo kunnen alleen volwassenen zijn, denken ze, zien ze in elkaars ogen, zo worden wij nooit. Maar dat is lang geleden. Ze heeft ze al tijden niet gezien, haar vader en Mary Jane. Het is zo moeilijk nu, sinds ze met Percy is, sinds haar kleine meid.

‘Ik ben een beetje moe,’ zegt Mary. ‘Hoe was het bij Albe?’

‘O, goed,’ zegt Claire. Ze windt een haarlok om haar vinger. ‘Hij heeft ons uitgenodigd voor het eten. Crackers en bonen, ongetwijfeld.’

Albes eetgewoonten kunnen Claire niet bekoren. Die van Mary en Percy ook niet trouwens. Ze mist het vlees.

‘Je kunt ook niet gaan,’ zegt Mary. Ze heeft er direct spijt van.

‘Natuurlijk wel.’ Claire zet grote ogen op. ‘Albe wou dat ik kwam. Dat zei hij.’

Mary staat op, William is weer weggedommeld. Zijn mooie bleke snoet. Niet te bleek worden, Willmouse, fluistert ze in haar hoofd. Zonder nog iets te zeggen verlaat ze de kamer om William in zijn wieg te leggen. Slaap maar fijn. Straks word je weer wakker.

‘Mary.’ Albe omhelst haar. Hij ruikt naar kamille en iets zoets, zijn stoppelbaard langs haar wang. ‘Fijn dat je bent gekomen. Ik wil je heel graag iets laten lezen.’

Mary ziet Percy’s onvermogen om zich bij hen aan te sluiten en zijn geërgerdheid over dit onvermogen in zijn korte glimlach. Hij volgt Claire naar de salon. Albe pakt een kandelaar van het dressoir en neemt Mary aan de hand mee door de hal naar een donker vertrek aan de achterzijde van het huis. Villa Diodati is een heel stuk groter dan hun huis, maar Chapuis ligt mooier, denkt ze. Albes huis is donkerder, omgeven door dicht bebladerde bomen, als eeuwige strenge wachters. Binnen heb je zelfs overdag nog kaarsen of een lamp nodig. De deurposten, de kozijnen en lambrising, de talloze boekenkasten zijn van mahonie, de vloerkleden kamerbreed, in rood of blauw, met vrijwel even donkere patronen. Ook in Albes werkkamer is bruin de grondtoon. Het avondlicht valt tussen de slierten klimop die over de ramen kruipen. Albe zet de kandelaar op zijn bureau en schuift losse papieren bij elkaar.

‘Kom.’ Hij wenkt Mary vanachter zijn bureau. ‘Ik werk aan een nieuw deel van *Childe Harold*. Ik denk dat het goed wordt. Ik wil graag dat je het leest en zegt wat je vindt.’

Er is iets aan de manier waarop Albe het haar vraagt waardoor ze voelt dat het onnodig is om zich vereerd te voelen, omdat hij haar als zijn gelijke beschouwt. Tenminste, als criticus.

‘Graag,’ zegt ze dus. ‘Ik wil het graag lezen.’

Albe rolt de papieren op. ‘Het zijn kopieën. Maak gerust aantekeningen.’ Hij geeft ze haar. ‘Shelley mag ze ook lezen. Als hij zin heeft.’

Percy zal zeggen – tegen haar – dat hij ze niet wil lezen. Hij zal ze wel lezen.

‘Mary.’ Het kaarslicht valt in het lichte bruin van zijn ogen, maakt ze dieper. ‘Ik zou ook graag eens meer van jou lezen. Iets wat is ontstaan in jouw hoofd, niet erbuiten. Een echt verhaal, een gedicht.’

‘Misschien ben ik een schrijver zoals mijn ouders,’ zegt ze. ‘Kan ik alleen maar over echte dingen schrijven.’

‘Ik weet vrij zeker van niet.’ Albe glimlacht. ‘Is het verschil tussen echt en onecht dan zo groot?’

Percy zit naast haar aan tafel. John, Albes vriend en lijfarts, aan haar andere zijde. Claire – natuurlijk – naast Percy én naast Albe, die haar de meeste tijd negeert. Soms, als hij flink wat wijn heeft gedronken, wat heeft gerookt, of gewoon in een goede bui is, praat Albe echt met Claire. Soms kust hij haar, verdwijnen ze een tijdje uit zicht. Op zulke momenten pro-

beert Mary niet op Percy te letten, want ook al doet hij niets anders dan anders, ze ziet in al zijn bewegingen de onrust van een gecompliceerd soort verlies. Ze weet niet precies wat hij vreest te verliezen. Misschien lijkt het op wat zij vreest.

Sinds Percy haar de salon zag inkomen met Albe en de rol papieren in haar hand heeft hij zijn best gedaan om haar niet aan te kijken en zich met Claire bezig te houden. Dat is lastig, want als je Claire je aandacht geeft, laat ze niet meer los en raak je gemakkelijk verstrikt in roddels over bekenden in Londen en haar hartstochtelijke angst voor allerlei dingen waar ze als kind al panisch voor was en waar ze nooit overheen is gekomen: de duivel, heksen, patronen in het vuur, patronen in de wolken, fluisteringen die de wind meeneemt. Heel soms denkt ze dat Claire ervan geniet. Dat de troost de beloning is. De angst het allemaal waard.

‘Adeline heeft asperges gevonden op de markt,’ zegt Albe vreselijk opgewekt.

De asperges zijn goed gekruid maar vezelig. Ze moeten een beetje lachen. John grijnst naar Mary. Adeline kan voornamelijk goed vlees bereiden, had ze gezegd toen Albe haar als kokkin en huishoudster aannam. Gelukkig kan ze ook brood bakken en is er meer dan genoeg wijn. Albe schenkt telkens als een glas halfleeg is bij.

‘Hoe gaat het met William?’ Mary weet niet of het John echt interesseert, maar hij vraagt het haar vrijwel iedere dag.

‘O,’ roept Claire, ‘William is zo’n schatje. Hij lachte naar me vandaag.’

‘Welke man lacht nou niet naar jou?’

Ze gelooft niet dat hij het meent, noch dat hij het schertsend bedoelt. Van iedere andere man zou Mary zo’n opmer-

king irritant hebben gevonden, niet van John. John heeft een manier om mensen op hun gemak te stellen, hij weet precies wat hij moet zeggen, en op welke toon.

‘Hij is op tijd gaan slapen vandaag, goddank,’ zegt Mary. ‘We hebben een kindermisje gevonden, Elise.’

‘Goed zo,’ zegt Albe.

‘We hebben er eigenlijk geen geld voor, maar goed.’ Percy neemt een grote slok wijn, kijkt haar niet aan.

‘Zie het als een investering in Mary’s toekomst,’ zegt John. ‘Hoe kan ze nou schrijven als er steeds een baby aandacht wil?’

Claire knikt gretig.

‘Niet zo zeuren, Shelley, je zit erbij als een ouwe vent. We zijn in Zwitserland, kijk eens om je heen!’ Albe gooit zijn armen de lucht in. ‘Je bent hier met je vrouw, met je kind. Met mij.’ Ze moeten lachen, ook Percy, maar Mary betwijfelt of Albe het bedoelde als grap.

‘Ik heb je vrouw iets te lezen gegeven. Het zou me een eer zijn als jij er ook naar wilt kijken.’

Het verschil in Percy’s ogen, zijn gezicht, zijn hele houding is onvoorstelbaar. Binnen een fractie van een seconde is alles in hem opgeklaard. Van een nukkige man is hij een verlangend, dankbaar jongetje geworden. Mary voelt zich opgelucht en, tegelijk, teleurgesteld. In Albe, in Percy of in zichzelf.

Na het eten gaan ze terug naar de salon, waar het vuur flink moet worden opgestookt. Ook deze avond onweert het. De eerste klap voelt alsof iemand Mary’s hart vastgrijpt.

‘Het ziet er niet goed uit,’ zegt John met een blik naar buiten.

Achter het raam kolkt de lucht in een herhaling van grijs

naar donkerblauw naar zwart. Het laatste daglicht zal zo helemaal verdwenen zijn. De regen striemt tegen de ruiten als zweepslagen. Elise zal bij William blijven tot ze terug zijn. Het idee dat hij krijsend in zijn wieg ligt, niemand die hem hoort, zijn schreeuwen gestolen door de wind, doet haar borst verkrampen. Het zal nooit meer worden als toen, moet ze tegen zichzelf zeggen. Nu is er altijd iemand bij hem. Om te voorkomen dat hij heel plotseling en zacht verdwijnt.

Er wordt weer ingeschonken, maar dit keer is de wijn gemengd met laudanum, waarschuwt John. Hij is arts, dus ze vertrouwen hem in het bereiden van de drank. Mary weet dat Sam Coleridge, een goede vriend van haar vader, het vaak gebruikt, dat hij zweert bij het middel als hij schrijft, dus ze is betrekkelijk nieuwsgierig. Ze kan zich niet herinneren het ooit te hebben gekregen, hoewel ze vroeger toch regelmatig ziek was. De bittere smaak haalt een onbestemde herinnering in haar boven. Een gevoel eerder, als een droom; een hand die over zijden lakens naar haar toe glijdt. Percy en Albe zijn in een gesprek over elektriciteit verzeild geraakt. Percy zit naast haar, streelt gedachteloos haar arm, terwijl hij luistert naar Albe, die een verhaal vertelt over kikkers die door middel van galvanisme tot leven werden gebracht.

‘Levenskracht,’ herhaalt Percy en hij staart naar het vuur. ‘Dat is het bewijs, is het niet?’

‘Bewijs van wat?’ vraagt John.

‘Dat er geen god kan zijn. Als er een levenskracht is die de mens kan beheersen, is het onlogisch, zo niet onmogelijk dat er een god is.’

‘Wat een onzin,’ zegt John. ‘Dat is geen bewijs.’

‘Als er een god bestaat, zou die levenskracht, en de toe-

wijzing ervan, alleen aan hem toebehoren, toch?’ Percy krijgt zijn tweede met laudanum versterkte wijn.

‘Nog steeds geen bewijs,’ zegt John. ‘Wat jij denkt dat god toebehoort is nog geen wetenschap.’

‘Luister naar mijn dokter,’ zegt Albe, ‘dokter Polidori weet alles.’

‘Ik weet helemaal niet alles,’ gaat John veel te serieus door, ‘maar ik weet wel wat bewijs is. Wijn?’ vraagt hij aan Mary en ze knikt, want ze voelt het laudanum binnenkomen en daarmee vergeet ze de smaak. Ze laat zich een stukje dieper in de kussens van de sofa zakken.

Claire hangt in een stoel naast de haard, half liggend, met wijd opengesperde ogen. Het is niet te zien of ze luistert. Af en toe flitst achter haar de bliksem en schrikt ze, alsof ze een schokje krijgt.

‘Claire maar niet meer,’ zegt John.

Hij gaat bij Mary’s voeten op het vloerkleed zitten, half tegen haar benen aan, en het lijkt een gebaar bijna, een vriendelijk, vriendschappelijk gebaar, dat haar plotseling ontroert.

‘Maar...’ Albe leunt voorover, ‘dat er geen bewijs is dat er geen god bestaat, wil niet zeggen dat er wel een god bestaat. Dus laten we voor de goede orde even aannemen dat er geen god bestaat.’

‘Wat ook zo is,’ mompelt Percy. Hij maakt de gespen van zijn laarzen los en trekt ze uit. Hij legt zijn benen op Mary’s schoot, zijn hoofd op de armleuning.

Sinds wanneer voelen we ons allemaal zo thuis? denkt Mary. Ze voelt zich plots oud en ouderwets. Ze wil ook iets raars doen.

‘Hoe dan ook,’ gaat Albe verder terwijl hij een klein pijp-

je uit de zak van zijn jasje haalt, ‘het idee dat mensen zelf levenskracht kunnen opwekken door middel van elektriciteit is heel interessant. Dat je dode materie tot leven kunt brengen. Stel je voor: je dode grootmoeder terug in leven.’ Hij lacht breed.

Maar Mary denkt niet aan grootmoeders. Of het nu gaat over de dood, over oorlog, over wijn of over de natuur, Mary’s brein weet altijd wel een weggetje te vinden dat naar haar kleine meisje leidt, naar haar eerste kind. En als ze zich afvraagt of ze wil dat dit ooit voorbijgaat, weet ze hier geen antwoord op.

Ze praten verder, de mannen, maar ze luistert niet meer. Ze kan niet meer luisteren. Ze heeft haar hand in het haar van John gelegd. Gedachten hebben geen logische volgorde meer, geen begin, geen eind, geen aanleiding of noodzaak. Ze bestaan gewoon zoals ze zijn: los en onzinnig, maar niet-temin overdonderend. Het breken van glas, de jammerlijke schreeuw van iets onvoorstelbaars, een vis zo groot als een schip, maanlicht dat langs kieren naar binnen kruipt, een onuitsprekelijk angstwekkend hoofd, een slang, zo glibberig als gelei, die door haar vingers glipt. Uiteindelijk glipt alles door haar vingers. Want zo gaat het.

Ergens die avond kust Percy haar, te midden van de anderen. De aanleiding is onduidelijk, of misschien was ze er even niet bij met haar gedachten. Claire zit op schoot bij Albe, kust hem in zijn nek, terwijl hij zijn ene hand afwezig langs haar heup laat glijden, met zijn andere hand zijn glas vasthoudt, bijna onafgebroken kleine slokken neemt. John staat voor het raam, kijkt naar buiten. Tussen de silhouetten van

de bomen flitst het weerlicht soms seconden lang, zodat de wereld weer die stille vreemdheid krijgt, alsof de sluier van werkelijkheid wordt weggenomen en ze voor even ziet hoe de wereld eronder is: een wereld waarin niets op afstand kan worden gehouden door het verstand; geen herinnering, geen dreiging, geen geest.

Percy kust haar wang, haar slaap, haar voorhoofd en haar neus. Dan kust hij, lang en langzaam, haar mond. Ergens gelooft Mary dat ze boos op hem was, maar ze kan zich niet goed meer herinneren waarom, en ze ruikt zijn geur, zijn geur van sinaasappels, maar dan kruidig, en ze kust hem terug, haar lieve elf, haar onzekere, mopperige, geweldige dichter. En wat er daarna gebeurt is niet duidelijk. Ze vrijen, of ze vallen samen in slaap en ze droomt dat ze vrijen. De hemel is zwart, het is opgehouden met onweren. Er staat iemand onder het raam, hij roept haar naam, maar het klinkt niet als haar naam. En dan weet ze dat ze droomt, want degene die haar roept bestaat niet.

's Nachts denkt Mary dat ze haar kleine meisje hoort. Ze huilt. Ze jammert. Ze kent haar. Ze weet zo zeker dat ze zich heeft vergist: ze leeft! Natuurlijk leeft ze. Al die tijd, maanden en maanden. Wat voor slechte moeder is ze om te denken dat haar kindje dood is! Maar die tijd is nu voorbij, ze moet naar haar toe, haar kleine Clara. Ze moet haar zogen, haar diep in haar blauwe ogen kijken, haar eeuwig aan haar borst drukken, zo stevig dat ze beiden geen adem meer kunnen halen. Anders zal ze haar ontglijpen, weet ze, nee, ze ontglipt haar al. Tussen de scheuren van het ontwaken, weet ze het: o god. Deze wereld. O god. En ze verliest haar weer.

Het geluid dat haar wekte in dit heksenuur is alarmerend genoeg. De droom, de halfdroom heeft ze afgeschud. Ze is nog in Diodati. Er brandt een enkele kaars in de kamer, de sintels van het haardvuur gloeien nog licht. Mary komt over-eind van de sofa, waar ze half onder een plaid, met kromme nek op ligt, en probeert te begrijpen wat er aan de hand is. Het geluid komt van boven. Iemand huilt, schreeuwt hees. Ze neemt de kaars mee, de brede trap op naar boven. Is het Claire? Weer denkt ze wat ze zo vaak denkt als ze wordt gewekt door een bezeten Claire: we hadden haar niet mee moeten nemen. Maar het was nu eenmaal Claire die had bedacht de zomer hier door te brengen, vlak bij Albe, en het was Percy die dit als een kans zag om de schrijver te leren kennen. Op de overloop gaat ze op het geluid af. In een van de slaapkamers is flauw licht gemaakt: een olielamp op lage pit. Op het ledikant tegen de muur zit Claire, haar benen opgetrokken, haren door de war, met fladderende ogen en handen die wriemelen aan haar japon. Percy ligt op zijn zij naast haar op het bed, heeft zijn hand op haar buik, terwijl hij naar haar opkijkt en dingen fluistert die niet voor Mary's oren bedoeld zijn of die Mary's oren gewoon niet horen. Ze staat daar, in de deuropening, Percy heeft haar nog niet gezien en wie weet wat Claire ziet. Als je haar zou vragen of Claire dit ook maar een heel klein beetje expres doet zou ze de ene dag een ander antwoord geven dan de andere dag. Soms heeft Mary met haar te doen, heus, gelooft ze dat Claire slachtoffer is van zichzelf. En soms gelooft ze dat vooral zij Claires slachtoffer is.

'Ik wil dit niet zien!' roept Claire. Ze kijkt fel naar het raam, waar niets te zien is; de luiken zijn gesloten. Haar

handen klauwen nu in de lucht. ‘Alles druipt,’ zegt ze met een schorre stem, ‘niets is meer wat het was, Perce. Dit is echt! Ik kan dit niet.’ Ze snikt met een hoge grauw. Een hyena, denkt Mary.

Percy gaat rechtop zitten en pakt haar vast. Claire hangt als een pop in zijn armen, haar ogen onafgebroken gevestigd op het raam. Percy aait over haar rug, geeft Claire kussen in haar verwarde haar, zijn ogen gesloten.

‘Ik wil niet meer,’ huilt Claire. ‘Ik wil het gewoon niet meer.’

Mary draait zich om. Ze vindt het niet erg. Het is prima. Hij troost haar alleen maar en welke man wil nou een ziekelijk bange vrouw, maar toch krijgt ze er buikpijn van, een harde, stenen buikpijn, die behalve pijn ook woede is. Het is niet Percy’s schuld, weet ze. Het is die van Claire. Terug op de sofa, net als haar gedachten nauwelijks meer samenhang hebben, voelt ze dat ze moet plassen. In de gang, onderweg naar het privaat, is er een schaduw die haar tegen de wand drukt, het is Albe. Ze laat hem, omdat ze weet dat het niets voorstelt. Hij is dronken en wil haar iets zeggen. Albe doet alles waar hij zich goed bij voelt. Albe is haar vriend.

‘Je weet wel waarom ik het aan jou gaf, hè?’

Zijn adem voelt smerig in haar gezicht, ruikt naar kaarsendamp of stront van schapen. Ze probeert een zacht duwtje.

Albe duwt zacht terug.

Ze knikt. Er begint haar iets te dagen, maar het lijkt ver weg, onbelangrijk. Nu knikt hij ook, sluit zijn ogen. Hij begint te zingen. Heel zacht. Mary kan het niet verstaan, maar het klinkt als een wiegeliedje. Hij blijft daar maar staan, met zijn armen tegen de muur, zijn schouder tegen de hare, zijn

HEKSENUUR

adem in haar oor. En plots voelt ze iets losraken in haar hoofd. Met een klein krakje komt het los, het tuimelt naar beneden, door haar keel, door haar maag naar haar onderbuik. Daar blijft het liggen: warm en dwingend. Ze zou moeten weten wat het is.